

โครงการตำราคณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การบริการอนามัยครอบครัว

การบริการอนามัยครอบครัว/ นพมาศ..
WA300 น179ก 2564

B0024330
bib:13399117009

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นพมาศ ศรีเพชรวรรณดี

การบริการอนามัยครอบครัว

ISBN	978-616-398-626-9	
ผู้พิมพ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพมาศ ศรีเพชรวรรณดี	
ผู้ออกแบบปก	นางสาว ชลกรรณิการ์ นิตธิภักดิ์	
ปีที่พิมพ์	2564	
ราคา	180 บาท	เลขหมู่ WA 300
จำนวนหน้า	134 หน้า	น 179 ก 2564
จำนวนที่พิมพ์	1,000 เล่ม	เลขทะเบียน B0024330
พิมพ์ครั้งที่	1	ในเดือนปี 1 มี.ค. 2565
จัดพิมพ์โดย	คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 110/406 ถนนอินทวโรสุต ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200 โทรศัพท์: 053-949100 โทรสาร: 053-217145 www.nurse.cmu.ac.th	
สำนักพิมพ์	เอ็น.พี.ที. ปริ้นติ้ง (NPT Printing) 116/2 ตำบลป่าแดด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100 โทรศัพท์: 064-3368518 E-mail: nptprinting19@yahoo.com	

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data.

นพมาศ ศรีเพชรวรรณดี.

การบริการอนามัยครอบครัว.-- เชียงใหม่ : คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,
2564.

134 หน้า.

1. อนามัยครอบครัว. 2. บริการอนามัยแม่และเด็ก. I. ชื่อเรื่อง.

613.04

ISBN 978-616-398-626-9

© สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ห้ามลอกเลียนแบบ ทำซ้ำ ดัดแปลง ส่วนหนึ่งส่วนใดของตำราฯ รวมทั้งการ
จัดเก็บถ่ายทอไม่ว่ารูปแบบหรือวิธีการใดๆ ด้วยกระบวนการอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายภาพ การบันทึก
หรือวิธีการอื่นใด โดยไม่ได้รับอนุญาต

กรณีต้องการสั่งซื้อ กรุณาติดต่อ โครงการตำรา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 50200
ส่งจ่ายในนาม โครงการตำราคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปท.มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
www.nurse.cmu.ac.th

สารบัญ

	หน้า
คำนิยาม	I
คำนำ	II
กิตติกรรมประกาศ	III
สารบัญ	IV
สารบัญภาพ	VI
สารบัญตาราง	VII
บทที่ 1 ครอบครัวและการบริการอนามัยครอบครัว	01
1. ความสำคัญของการบริการอนามัยครอบครัว	01
2. ความหมายที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว	02
3. โครงสร้างของครอบครัว	07
4. หน้าที่ของครอบครัว	09
5. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาพครอบครัว	09
6. บทบาทของพยาบาลชุมชนในการบริการอนามัยครอบครัว	12
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการศึกษาครอบครัว	19
1. ความสำคัญของการใช้ทฤษฎีในการศึกษาครอบครัว	19
2. ทฤษฎีระบบ	20
3. ทฤษฎีโครงสร้างและหน้าที่	25
4. ทฤษฎีพัฒนาการ	29
บทที่ 3 กระบวนการพยาบาลครอบครัว	43
1. กระบวนการพยาบาลครอบครัว	43
2. ขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลครอบครัว	49
3. เครื่องมือที่ใช้ประเมินครอบครัว	56
บทที่ 4 การประยุกต์ใช้ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการบริการอนามัยครอบครัว	63
1. ทฤษฎีการส่งเสริมสุขภาพของเพนเดอร์	64
2. ทฤษฎีระยะการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	69
3. รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพครอบครัวของเลิฟแลนด์-เซอร์รี่และโบมาร์	72
4. การเสริมสร้างพลังอำนาจ	76
5. แนวคิดการมีส่วนร่วม	79

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5 การเยี่ยมบ้าน	87
1. ความหมายที่เกี่ยวข้องกับการเยี่ยมบ้าน	87
2. วัตถุประสงค์ของการเยี่ยมบ้าน	89
3. ข้อดีของการเยี่ยมบ้าน	89
4. ข้อจำกัดของการเยี่ยมบ้าน	90
5. การกำหนดระยะเวลาและความถี่ในการเยี่ยมบ้าน	90
6. หลักในการจัดลำดับการเยี่ยมครอบครัว	91
7. กระบวนการเยี่ยมบ้าน	91
8. ระเบียบการเยี่ยมบ้าน	94
9. เทคนิคการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อในระหว่างการเยี่ยมบ้าน	95
10. การเยี่ยมบ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19	96
ตัวอย่างการบริการอนามัยครอบครัว	99
บรรณานุกรม	115
Index	118

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1-1	กรอบแนวคิดการพยาบาลสุขภาพครอบครัว/การพยาบาลอนามัยครอบครัว	07
1-2	บทบาทของพยาบาลชุมชนในการบริการอนามัยครอบครัว	15
2-1	ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ และกระบวนการทำงานของระบบ	22
2-2	ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและระบบย่อยในสังคมที่เป็นสิ่งแวดล้อมของครอบครัว	24
3-1	กระบวนการพยาบาลครอบครัว	44
3-2	ครอบครัวในฐานะเป็นบริบท	45
3-3	ครอบครัวในฐานะผู้รับบริการ	46
3-4	ครอบครัวในฐานะระบบ	47
3-5	ครอบครัวในฐานะองค์ประกอบของสังคม	48
3-6	ขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลครอบครัวและสมาชิกครอบครัว	49
3-7	Family reasoning web	53
3-8	แผนภูมิครอบครัวและสัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนภูมิครอบครัว	57
3-9	แผนภูมิระบบนิเวศของครอบครัวและสัญลักษณ์ที่ใช้ในแผนภูมิระบบนิเวศของครอบครัว	59
4-1	รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพครอบครัวของเลิฟแลนด์-เซอร์รี่และโบมาร์	73

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2-1	บทบาทของสมาชิกในครอบครัวและพฤติกรรมที่สังคมคาดหวัง	26
2-2	ระยะพัฒนาการของครอบครัว พัฒนกิจของครอบครัว ปัญหา สุขภาพครอบครัวตามระยะพัฒนาการ และบทบาทของพยาบาล ชุมชนในการส่งเสริมสุขภาพครอบครัว	31
4-1	แนวคำถามการประเมินระยะการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	70
4-2	ระยะการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและวิธีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	71